[redacted]

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Aan Minister van SZW

TER BESLISSING

Directie
[redacted]

Datum
20 maart 2024

Onze referentie
2024-[redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Uiterlijk bij
26 maart 2024

Bijlage(n)
4

nota

Kamerbrief Voortgang Aanpak personeelstekort in de kinderopvang (2024)

Aanleiding

- Voor het commissiedebat Kinderopvang wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang van de aanpak personeelstekorten.
- Op 29 februari heeft u een nota gelezen met de opzet van de Kamerbrief. Op basis van deze opzet en uw opmerkingen, hebben wij een conceptbrief opgesteld die nu voorligt.
- In deze nota bieden we u toelichting bij ontwikkelingen en resultaten, die nieuw zijn ten opzichte van de opzetnota.
- NB: In de brief staan zaken beschreven die nog in ontwikkeling zijn. Dit is aangeduid met een 'PM'. Voor verzending van de brief is aanpassing op deze punten noodzakelijk.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met verzending van de brief en bijlagen naar de Tweede Kamer (na laatste aanpassing).
- Om ervoor te zorgen dat deze brief wordt meegenomen in het Commissiedebat kinderopvang van 11 april, dient verzending vóór 3 april plaats te vinden (i.v.m. de procedurevergadering op 9 april).

Kernpunten

- De brief schetst de nieuwe cijfers en acties inz. de aanpak voor het personeelstekort. Het personeelstekort lijkt zich te stabiliseren op korte termijn, maar blijft een probleem, zeker op de langere termijn. Daarom blijft u zich inzetten, samen met de sector, om het tekort aan te pakken. In de bijlage geeft u de stand van zaken van lopende acties.
- In de inleiding hebben we conform uw opmerkingen aandacht besteed aan het belang van kinderopvang voor de Nederlandse arbeidsmarkt en de ontwikkeling van kinderen. Ook benoemen we hoe het personeelstekort de toegankelijkheid en kwaliteit van de kinderopvang onder druk zet en we daarom, samen met de sector, doorgaan met acties.
- De conceptbrief is binnen het ministerie afgestemd (FEZ, ASEA, WBJA en relevante beleidsdirecties) en buiten het ministerie (o.a. OCW, Kinderopvang werkt!)
- Hieronder beschrijven we nieuwe ontwikkelingen op thema's in de brief t.o.v. de opzetnota.

Wachttijden

- De resultaten van de monitor over wachttijden zijn bekend en hebben we in de brief opgenomen. Het rapport is bijgevoegd als bijlage bij de brief.
- Uit de monitor blijkt dat het merendeel van de ouders binnen 3 maanden een plek heeft, maar dat er ook voor een deel van de ouders sprake is van aanzienlijke wachttijden. Respectievelijk 15%, 12% en 12% van de ouders wacht meer dan 3 maanden op een plaats bij het kinderdagverblijf, bso en gastouderopvang.
- Er is wel een lichte afname te zien voor ouders die langer dan 3 maanden moeten wachten bij kdv en bso in vergelijking met 2022. In tegenstelling tot gastouderopvang, hier stijgt dit aandeel.
- U heeft eind februari gereageerd op de opzet van deze brief met de opmerking 'ontwikkeling aanbod?'. Momenteel zijn we bezig met het verkrijgen van inzicht in het aanbod. Het CBS heeft een projectvoorstel ingediend voor een aanbodmonitor. Zodra we het aanbod monitoren, kunnen we hier een uitspraak over doen.

ZZP

- In uw reactie op de opzet van deze brief, heeft u gevraagd hoe het komt dat het aantal zzp'ers het afgelopen jaar is gedaald. We hebben daar geen onderzoek naar gedaan. Wel zijn er signalen dat het uurtarief dat zzp'ers kunnen vragen afneemt, waardoor het minder aantrekkelijk wordt om als zzp'er aan de slag te gaan. Verder zijn er kinderopvangorganisaties die er principieel voor kiezen om geen zzp'ers in te huren. Dit kwam ook terug tijdens de bijeenkomst die de directie KO samen met AV, de Belastingdienst en de drie brancheorganisaties op 12 maart organiseerden.
- Tijdens deze bijeenkomst waren ongeveer 25 kinderopvangorganisaties aanwezig om te spreken over bestaande en aankomende wetgeving rond het werken met en als zzp'er.
- De belangrijkste conclusies uit dit gesprek zijn:
    - Veel waardering voor het organiseren van deze bijeenkomst. Met de branches zijn we in gesprek hoe we hier vervolg aan kunnen geven.
    - Kinderopvangorganisaties vinden dat er meer kennis moet worden gedeeld over de inzet van flexibel personeel.
    - Verder stonden de kinderopvangorganisaties stil bij het belang van goed en aantrekkelijk werkgeverschap om personeel aan te trekken en te behouden voor de sector.
    - Tot slot kwamen de kinderopvangorganisaties tot de conclusie dat het zzp-schap als pedagogisch professional moeilijk verenigbaar lijkt te zijn met bestaande wetgeving.
- Ook vroeg u naar de cao-onderhandelingen. In januari 2024 zijn de cao-partijen gestart met de onderhandelingen van een 'overgangs-cao'. Deze zal lopen van juli tot en met december 2024.
- Binnenkort starten de partijen ook met de onderhandelingen over een 'cao van de toekomst' in de kinderopvang, die vanaf 2025 kan lopen.
- In de Kamerbrief roept u de cao-partijen op om in te zetten op goed en aantrekkelijk werkgeverschap en daarbij aandacht te hebben voor de wijze waarop (binnen de wettelijke kaders) invulling wordt geven aan de flexibele schil.

Ontwikkelpad
- In de passage over het Ontwikkelpad, nemen we mee dat het ook kansen biedt voor nieuwkomers.

Subsidieregeling groepshulpen
- In de brief kondigt u de subsidieregeling aan en schetst u het doel van de regeling. De concept-subsidieregeling is recent in internetconsultatie geweest.
- U zal de regeling zo snel mogelijk ontvangen ter akkoord, zodat u deze later in april kan publiceren.

Arbeidsmarktcampagne/professioneel zeggenschap
- Voor deze beide onderwerpen is door resp. Kinderopvang werkt! en PPINK subsidie gevraagd. De beoordelingen van beide aanvragen loopt nog.
- Indien beoordeling niet voor verzending van de brief is afgerond, halen we verwijzingen naar subsidies uit de brief. Dit staat nu met PM aangegeven.

Aanpak contractuitbreiding
- Kinderopvang werkt! voert momenteel onderzoek uit naar de ervaringen van zeventien kinderopvangorganisaties die met de aanpak voor contractuitbreiding (van Het Potentieel Pakken) aan de slag zijn gegaan.
- De resultaten hiervan zijn naar verwachting eind maart beschikbaar. Deze zullen we indien mogelijk nog in de laatste versie van de brief verwerken.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Kamerbrief Voortgang Aanpak personeelstekort in de kinderopvang (2024)	Verzenden aan TK	
2	Wachttijdenmonitor	Bijlage bij verzending	
3	Onderzoeksverantwoording wachttijdenmonitor	Bijlage bij verzending	
4	Nota opzet brief met opmerkingen MSZW (oud)	Openbaar maken	